

 Generalitat de Catalunya Departament d'Educació INS Francesc Vidal i Barraquer	PRESENTACIÓ MATÈRIA
--	----------------------------

NOM MATÈRIA: Història d'Espanya CURS ACADÈMIC: 2024/2025 ENSENYAMENT: Batxillerat CURS: 2n BAT	DURADA: Curs acadèmic PROFESSOR-A: José Álvarez DEPARTAMENT: Ciències Socials
---	--

1. SABERS

- Dominar l'ús de fonts històriques diverses per a la construcció del coneixement sobre el passat recent. Contrast i valoració crítica d'informacions diferents, incloent-hi les dels mitjans de comunicació, sobre un mateix fet o fenomen, valorant solucions i alternatives als problemes.
- Ser capaç d'analitzar textos, resumir, interpretar i elaborar mapes, esquemes i síntesis, representar gràfics i interpretar imatges a través de mitjans digitals accessibles.
- Identificar els components econòmics, socials, polítics i culturals que intervenen en els processos històrics i anàlisi de les interrelacions que s'hi produeixen per elaborar explicacions sobre els fets. Fer anàlisi de les interpretacions historiogràfiques sobre determinats processos i esdeveniments rellevants de la història d'Espanya.
- Dominar i aplicar metodologies de recerca en l'anàlisi i la interpretació de problemes socials rellevants, individualment i en equip, amb l'ús específic del lèxic històric. Aplicació de l'argumentació històrica en la interpretació de fets i fenòmens.
- Ser competent en la cerca, tractament de la informació, ús de dades en entorns digitals, interpretació de les fonts i avaluació de la fiabilitat. Identificació de les notícies falses i enganyoses en els mitjans de comunicació.
- Ser capaç d'elaborar judicis propis i argumentats davant problemes d'actualitat contextualitzats històricament i establiment de vincles entre el passat i el present. Defensa i exposició crítica per mitjà de presentacions i debats.
- Aplicar els mètodes de recerca de les ciències socials en l'anàlisi problematitzada i multicausal de fenòmens de l'entorn i dels seus vincles amb fenòmens globals. Relacionar la cronologia històrica general i la història personal, familiar i comunitària.
- Valorar el paper de les persones, individualment i col·lectivament, com a subjectes de història i exercitació de l'empatia històrica, especialment amb col·lectius minoritzats.
- Situar cronològicament i geogràficament alguns esdeveniments rellevants de la Història d'Espanya i Catalunya al llarg dels segles XIX i S.XX.
- Analitzar i exposar alguns fets i processos rellevants: polítics, socials, econòmics, institucionals i culturals des dels inicis de la Hª fins a S. XX.
- Saber situar el context històric de les diferents etapes històriques
- Interpretar de manera àmplia els principals processos econòmics, polítics i socio-ideològics.
- Conèixer i analitzar el procés de domini colonial i sotmetiment de les poblacions i de l'emancipació de les colònies a llarg dels segles XIX i XX. Valorar les conseqüències de la

colonització sobre les poblacions autòctones fins a l'actualitat a través d'alguns casos o situacions.

- Interpretar i conèixer el procés d'industrialització al segle XIX i de les transformacions econòmiques, demogràfiques, socials i culturals. Caracterització del naixement i de l'evolució del moviment obrer, en la seva pluralitat de manifestacions. Identificació de les singularitats de la industrialització i de la lluita obrera a Catalunya.

- Identificar i interpretar l'evolució de la distribució demogràfica de la població a Espanya i Catalunya a partir d'exemples locals: de la societat agrària a l'èxode rural.

- Analitzar i determinar les característiques del règim polític de la Restauració i de la seva crisi, així com de l'oposició al sistema i el sorgiment de noves cultures polítiques: de la Primera República a la Segona República.

- Interpretar i conèixer el procés de recuperació de la identitat nacional i dels orígens i de l'evolució del catalanisme polític i de les realitzacions de la Mancomunitat de Catalunya.

- Comprendre i identificar les fases polítiques de la Segona República i valorar la política reformista i les reaccions antidemocràtiques. Analitzar l'evolució política i de les realitzacions de la Generalitat republicana.

- Conèixer i analitzar el context de la insurrecció militar i de les fases principals de la Guerra Civil. Establiment de relacions amb la situació internacional: l'auge dels totalitarismes i els feixismes, la Segona Guerra Mundial i l'Holocaust.

- Analitzar la situació de Catalunya durant el conflicte: guerra, revolució i situació de la població civil a la rereguarda. Ser capaç d'argumentar del desenllaç de la guerra i de les conseqüències del conflicte: repressió, exili i resistència.

- Identificar els elements que defineixen la dictadura franquista i sistematització de l'evolució política, econòmica i social del franquisme a Catalunya. Analitzar la dictadura franquista en relació amb l'àmbit europeu i internacional. Interpretar el paper de les migracions internes i externes.

- Conèixer i analitzar la repressió política, ideològica i social en el conjunt d'Espanya i de la repressió identitària. Descriure i valorar l'evolució de les diverses formes d'oposició al règim franquista i reconeixement del paper de la memòria històrica de la lluita per la democràcia.

- Ser capaç d'iniciar una recerca sobre els canvis i continuïtats en la vida quotidiana, la cultura i les mentalitats a Catalunya i Espanya durant el franquisme. Reflexionar sobre la situació de les dones durant el franquisme i en relació amb altres etapes històriques.

Conèixer i interpretar els fets més rellevants de la transició política cap a l'establiment d'un estat democràtic: limitacions i reptes. Conèixer els principals ordenaments jurídics d'àmbit autonòmic, estatal, europeu i internacional com a garants de drets i llibertats per a l'exercici de la ciutadania. Analitzar i comprendre els aspectes rellevants de la Constitució Espanyola i de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

- Conèixer i descriure el model d'organització territorial de l'Estat espanyol. Reconèixer el concepte plurinacional de l'Estat i de la necessitat de preservació de les identitats, les llengües i les cultures pròpies com a font de riquesa compartida. Analitzar del procés de restauració de la Generalitat de Catalunya.

- Ser capaç de fer una identificació dels trets fonamentals de les societats democràtiques, valorant les consecucions de la democràcia en pro de la justícia social. Participar en projectes

comunitaris de l'entorn, mostrant empatia i accions de suport a col·lectius en situacions de pobresa, vulnerabilitat i exclusió social.

-Elaborar síntesi de diverses etapes històriques a partir de diverses fonts primàries i secundàries i treure conclusions.

-Elaborar i expressar explicacions i conclusions sobre fets de naturalesa històrica a partir d'alguns dels registres gràfics, estadístics, textuais, exposicions orals o debats, cartogràfics, audiovisuals o informàtics.

-Adopció d'una posició crítica a través del coneixement històric.

-Ser capaç de realitzar i de preocupar-se per la correcta presentació i execució del treball.

-Valoració de les cultures foranes i les dels temps passats.

- Col·laborar en projectes de l'entorn proper que lluitin per l'equitat i la no discriminació i actitud participativa davant dels programes i els projectes comunitaris. Ser competent en l'ús de la mediació i de la gestió pacífica dels conflictes en l'àmbit escolar i comunitari.

- Valorar el reconeixement del concepte plurinacional de l'Estat i de la necessitat de preservació de les llengües i les cultures pròpies com a font de riquesa compartida.

2. UNITATS

BLOC I. ELS ANTECEDENTS: LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM.

1. Les transformacions del segle XVIII
2. La crisi de l'Antic Règim (1788-1833)

BLOC II. LIBERALISME E INDUSTRIALITZACIÓ AL SEGLE XIX

3. La construcció de l'Estat liberal (1833-1868)
4. El Sexenni Democràtic (1868-1874)
5. Transformacions agràries i expansió industrial al segle XIX
6. Societat i moviments socials al segle XIX
7. L'època de la Restauració borbònica (1875-1898)
8. Orígens i consolidació del catalanisme (1830-1901)

BLOC III. PODER I CONFLICTE AL PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX

9. Transformacions econòmiques i canvis socials al primer terç del segle XX
10. La crisi del sistema de la Restauració (1898-1931)
11. La Segona república i la Catalunya autònoma (1931-1936)
12. La guerra Civil (1936-1939)

BLOC IV. FRANQUISME, DEMOCRÀCIA I AUTONOMIA

13. El franquisme: la construcció d'una dictadura (1939-1959)
14. El franquisme: desenvolupament i immobilitat (1959-1975)
15. Transició, democràcia i autonomia

3. TEMPORITZACIÓ

1r trimestre temes: 1, 2, 3, 4, 5, 6,7 i 8

2n trimestre temes: 9, 10, 11 i 12

3r trimestre temes: 13, 14 i 15.

4. METODOLOGIA

La metodologia emprada segueix la concepció constructivista de l'aprenentatge i de l'ensenyament.

L'eix conductor de la matèria és el de FCSC i es dóna molta importància als procediments per tal d'assolir els coneixements proposats, per la qual cosa la metodologia de treball anirà orientada cap a la potenciació de la recerca i de la descoberta a partir de procediments d'anàlisi i observació.

L'opció metodològica que es segueix és la inductiva, a partir de l'observació de fets particulars i d'objectes concrets l'alumne ha de treure conclusions generals.

Els continguts de les unitats didàctiques se explicaran amb resums i el llibre de text; i es complementarà amb els procediments (activitats d'aprenentatge: exercicis, recerca...).

El professor comença la classe amb un petit resum de la classe anterior. A continuació explica els continguts corresponents a la sessió i la seva aplicació pràctica, fent preguntes i demanant la col·laboració dels alumnes amb freqüència. L'última part de la classe es destina a la realització d'exercicis i activitats pràctiques de manera individual o per grups.

El material utilitzat per fer classes són fonamentalment pissarra i projector i, segons la unitat didàctica, l'aprenentatge és reforça amb material audiovisual (documentals), anàlisi d'articles, mapes, presentacions en Powerpoint, recerca d'informació a internet i visita de pàgines web amb material didàctic.

► L'entorn de treball virtual del centre és el Moodle, la pàgina web i el Google Meet.

5. LLIBRE DE TEXT

No s'utilitzarà llibre de text: el material, les activitats i els recursos per seguir la matèria preparats pel professor seran compartits a l'espai virtual d'aprenentatge - Moodle. L'alumnat podrà accedir al seu espai personal i descarregar-se i utilitzar el material necessari pel seguiment de la matèria. Opcionalment, l'alumnat pot fer servir el manual de Vicens Vives.

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ DE LA MATÈRIA

- L'alumnat haurà de treure un 3'5 com a mínim en cada examen que es farà cada tema o dos temes. La nota final de la matèria serà la mitjana de les notes trimestrals, sempre que no hi hagi cap nota trimestral inferior a 4, l'arrodoniment serà a l'alça (a partir del 5) a la nota final de curs. Per superar la matèria, la nota final haurà de ser de 5 o més.
- Si l'alumnat té algun trimestre amb una nota inferior a 4, tindrà la recuperació de maig. En cas de que no recuperin hauran de presentar-se de tot el temari a la prova de suficiència de juny. La nota màxima que un alumne pot assolir en un examen de recuperació és de 5.
- Es valorarà un 90% de coneixements i un 10% procediments i actituds.
- L'alumnat que el dia de l'examen no pugui assistir per motius personals justificats, haurà de presentar-se a la recuperació.
- S'intentarà fer un mínim de dues proves escrites per trimestre. Als exàmens i treballs es valorarà l'expressió escrita i verbal (lèxic, gramàtica i sintaxi), l'ortografia i presentació, que podrà baixar 0'05 punts cadascuna, fins un màxim d'1 punt.

	Continguts	Procediments i actituds
Classes presencials	90%	10%
	No podran aprovar la matèria si no s'entrega el 80 % de les tasques i s'aproven el 50 %.	
Nota trimestral	Mitjana dels exàmens sempre que superin el 3'5, i les ponderacions corresponents.	
Nota final	Mitjana dels trimestres si superen el 4. Per superar la matèria la nota final haurà de ser de 5 ó més. S'arrodonirà a l'alça a partir del 5.	

CONTROL D'ASSISTÈNCIA

L'alumnat que arribi tard a classe serà objecte d'un retard a l'aplicatiu informàtic. Quan aquest acumuli més de 5 retards injustificats, aquests esdevindran una amonestació i podran ser objecte de posteriors sancions

L'assistència de l'alumnat és obligatòria. Totes les faltes d' assistència es consideraran no justificades. Quan una persona falta o arriba tard, té 48 hores des que s'incorpora, per justificar les faltes a través de l'agenda. Aquesta justificació caldrà ensenyar-la al professorat corresponent. **No es podrà justificar via telefònica ni per correu electrònic.** L'alumnat és el responsable de posar-se al dia en cas d'haver faltat. En el cas de manca d'assistència s'aplicarà segons l'article 96 de les NOFC:

- L'alumnat que superi en un 20% de faltes d'assistència en el conjunt de matèries del curs acadèmic, pot ser objecte d'expedient sancionador a petició de l'equip docent, el qual presentarà aquesta sol·licitud al director/a.
- L'alumnat que superi en un **10% les faltes d'assistència injustificades** en una matèria en concret, **pot perdre el dret a la convocatòria ordinària d'aquella matèria.**

En tot cas, l'equip docent serà el responsable de decidir l'aplicació d'aquest percentatge, a proposta del professor responsable. Aquest fet ha de quedar reflectit en l'acta de reunió d'equip docent/junta d'avaluació. El/La professor/ ho comunicarà a l'alumnat afectat i, si s'escau, el/la tutor/a als pares/mares/tutors legals en el cas d'alumnat menor d'edat.

En **cas de faltar a un examen** i sol·licitar repetir la prova, l'alumnat haurà de presentar un document oficial (màxim 24h a la incorporació al centre) i emplenar el justificant disponible al Moodle de tutoria. Motius per repetir la prova:

- ☐ Ingrés hospitalari
- ☐ Visita mèdica en cas d'indisposició
- ☐ Assistència a proves mèdiques programades
- ☐ Assistència als jutjats
- ☐ Defunció d'un familiar de 2n grau
- ☐ Presentació als exàmens oficials

- L'alumnat que arribi tard a classe serà objecte d'un retard a l'aplicatiu informàtic. Quan aquest acumuli 3 retards, esdevindran una falta d' assistència. L'acumulació de retards podrà ser objecte d'amonestació. Serà el/la professor/a del mòdul/matèria qui emetrà la corresponent amonestació.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
INS Francesc Vidal i Barraquer

PRESENTACIÓ MATÈRIA